

2. SPECIFICKÁ ZPRÁVA – ESF

Souhrnná závěrečná evaluace OP PPR

Říjen 2024

Zadavatel
Hlavní město Praha
Mariánské nám. 2/2
110 15 Praha 1

Zpracovatel
Ernst & Young, s.r.o.
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1 –
Nové Město

Obsah

1. Kontext a cíle evaluace	1
1.1. Úvod a shrnutí Zakázky	1
1.2. Implementace OP PPR se zaměřením na aktivity financované z ESF	1
2. Plnění cílů financovaných z ESF	4
3. Plnění finančních a věcných cílů v ESF	4
3.1. Čerpání alokace fondu	4
3.2. Do jaké míry byly naplněny věcné cíle fondu	5
4. Efekty realizace projektů podpořených z fondu	6
4.1. Efekty realizace projektů podpořených z fondu	6
4.2. Klíčové faktory úspěšných projektů realizovaných z fondu	8
5. Udržitelnost efektů projektů podpořených z fondu	8
5.1. Udržitelnost projektů podpořených z fondu	8
5.2. Potenciální efekty v budoucnu	9
6. Komplementární a synergické vazby mezi ESF a EFRR v rámci OP PPR	10
Seznam zkratk	11
Seznam tabulek a grafů	11

1. Kontext a cíle evaluace

1.1. Úvod a shrnutí Zakázky

Tato specifická zpráva je zpracována jako součást **veřejné zakázky** „Souhrnná závěrečná evaluace OP PPR“ (dále také „Projekt“ či „Zakázka“) **na základě smlouvy ze dne 8. března 2022** uzavřené mezi Ernst & Young, s.r.o. (dále jen „EY“) a hlavním městem Prahou (dále také „HMP“ nebo „Zadavatel“). Poddodavateli v tomto Projektu jsou Lukáš Kačena, Markéta Nekolová, Matěj Lejsal a CityTraffic, s.r.o.

Cílem Projektu bylo realizovat pro Zadavatele **aplikovaný (evaluační) výzkum pro potřeby hodnocení** operačních programů (dále jen „OP“) a provedení souhrnného závěrečného vyhodnocení Operačního programu Praha – pól růstu ČR (dále také „OP PPR“).

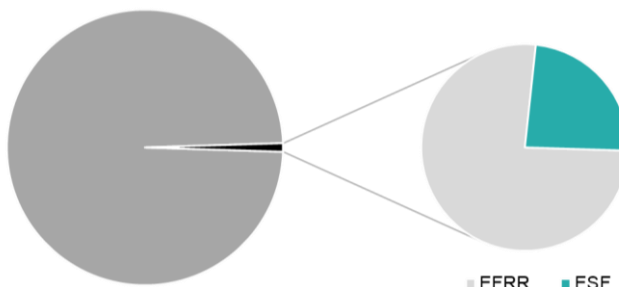
Cílem specifické zprávy je poskytnout shrnutí implementace z pohledu Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“).

1.2. Implementace OP PPR se zaměřením na aktivity financované z ESF

Na národní úrovni byl OP PPR jedním z 10 OP implementovaných v programovém období 2014–2020. Hlavním cílem OP PPR bylo zajistit efektivní realizaci investic v Praze, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu ČR a k zajištění kvalitního života obyvatel.

OP PPR je multifondovým programem, který čerpal prostředky ze 2 fondů. Jedním z nich je **ESF** zaměřený na **zlepšování příležitostí k zaměstnání a vzdělávání a pomoc fyzicky, mentálně nebo sociálně znevýhodněným lidem**.

Výše alokace pro OP PPR (0,20 mld. EUR nebo 5,59 mld. Kč¹) tvořila přibližně 1 % celkového rozpočtu všech operačních programů (MMR, 2019). 24 % alokace OP PPR (1,3 mld. Kč) bylo pokryto z ESF, zbylých 76 % z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen „EFRR“).

S ohledem na relativně omezenou alokaci finančních prostředků strukturálních fondů EU pro region hl. m. Prahy byl uplatněn princip koncentrace podpory do 5 tematických cílů² (dále jen „TC“). Na tyto TC byly navázány 4 prioritní osy (dále jen „PO“), které reflektovaly hlavní problémy a z nich vyplývající

¹ Pro přepočítání výše prostředků byl využit směnný kurz České národní banky 27,275 CZK/EUR platný k 31. 12. 2014.

² TC1 – Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací, TC4 – Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích, TC8 – Podpora udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility pracovních sil, TC9 – Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci, TC10 – Investice do vzdělávání, odborné přípravy a odborného výcviku k získávání dovedností a do celoživotního učení.

Bližší informace k Odůvodnění výběru tematických cílů a odpovídajících investičních priorit viz [Programová dokumentace](#).

rozvojové potřeby hl. m. Prahy. Kromě těchto 4 PO byla v OP PPR definována také pátá, obslužná PO, která se zaměřovala na technickou pomoc.

Z ESF byly pokryté intervence v SC3.3 v PO3, v SC4.2 a SC4.3 v PO4 a oba SC v PO5. Zbylé SC v uvedených dvou PO a celá PO1 a PO2 byly financované z EFRR. Z hlediska tematického zaměření tak projekty z ESF pokrývaly pouze TC8, TC9 a TC10 zaměřené na zaměstnanost, sociální začleňování a vzdělávání.

Tabulka 1: Přehled specifických cílů OP PPR

	Název specifického cíle
PO1: Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací	SC1.1: Vyšší míra mezisektorové spolupráce stimulovaná regionální samosprávou SC1.2: Snazší vznik a rozvoj znalostně intenzivních firem
PO2: Udržitelná mobilita a energetické úspory	SC2.1: Energetické úspory v městských objektech dosažené také s využitím vhodných obnovitelných zdrojů energie, energeticky efektivních zařízení a inteligentních systémů řízení SC2.2: Zvyšování atraktivity užívání městské veřejné dopravy SC2.3: Rozvoj nízkoemisní mobility v oblasti městské dopravy
PO3: Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě	SC3.1: Posílená sociální infrastruktura pro integraci, komunitní služby a prevenci SC3.2: Posílená infrastruktura pro sociální podnikání SC3.3: Posílené aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci
PO4: Vzdělávání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti	SC4.1: Navýšení kapacity a zkvalitnění předškolního, základního a středního vzdělávání a zařízení pro poskytování péče o děti do 3 let SC4.2: Zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti SC4.3: Zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti
PO5: Technická pomoc	SC5.1: Zajištění kvalitního a efektivního řízení programu SC5.2: Zajištění informovanosti, publicity a absorpční kapacity programu

K 31. 12. 2023 bylo celkem zaslavněno a realizováno 1 023 projektů financovaných z ESF. Celková hodnota těchto projektů byla 2,8 mld. Kč, přičemž příspěvek Unie činil 1,4 mld. Kč. K uvedenému datu bylo ukončeno³ 894 projektů v celkové hodnotě 2 mld. Kč. Dalšíh 129 projektů bylo v realizaci, případně byla ukončená jejich fyzická realizace, avšak nebyly finálně uzavřeny.

Tabulka 2: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí z ESF (ukončeno, k 31.12.2023)

			
894	50	2 mld. Kč	1 mld. Kč
(z celkem 1 023)	(z celkem 56)	(z celkem 2,8 mld. Kč)	(z celkem 1,4 mld. Kč)
počet projektů	počet výzev	celkové zdroje	příspěvek Unie

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

³ Pro většinu datových přehledů jsme pro přehlednost využili pouze projekty ve stavu „ukončeno“, tedy projekty s číslem stavu PP42 (Projekt finančně ukončen ze strany MF-PCO) a PP43 (Projekt finálně uzavřen).

K 31. 12. 2023 se podařilo ukončit 160 projektů v PO3, na které bylo vynaloženo celkem 0,7 mld. Kč. V PO4 bylo ukončeno 734 projektů v celkové hodnotě 1,27 mld. Kč. V PO5 byly schváleny 2 projekty, na které bylo alokováno 0,47 mld. Kč, oba tyto projekty byly k uvedenému datu v realizaci. Ve všech případech představuje příspěvek EU polovinu celkových zdrojů.

Tabulka 3: Počty projektů a finanční čerpání v projektech financovaných z ESF (ukončeno, k 31. 12. 2023)

PO3 (SC3.1)		PO4 (SC4.2, SC4.3)	
počet projektů	160	počet projektů	734
celkové zdroje	0,7 mld. Kč	celkové zdroje	1,27 mld. Kč
z toho příspěvek EU	0,35 mld. Kč	z toho příspěvek EU	0,64 mld. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Nejvíce ukončených ESF projektů (544) cílilo na děti a žáky mateřských základních a středních škol s odlišným mateřským jazykem. Podpora této cílové skupiny byla stěžejní aktivitou PO4. Značná část projektů v PO4 se zaměřovala také na pedagogické pracovníky nebo děti a žáky ve školách obecně. PO3 směřovala své aktivity například na osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi v nepříznivé situaci nebo seniory.

Tabulka 4: Nejvíce podpořené cílové skupiny intervencemi ESF

Cílová skupina	Počet projektů
Děti, žáci mateřských, základních a středních škol s odlišným mateřským jazykem	544
Pedagogičtí pracovníci mateřských, základních a středních škol	469
Děti, žáci mateřských, základních a středních škol	409
Pedagogičtí pracovníci a pracovníci škol a školských zařízení	85
Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných	61
Rodiny s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně rodin s jedním rodičem	61
samoživitelem / samoživitelkou	61
Senioři	61
Děti a žáci mateřských, základních a středních škol v případě aktivit zaměřených na rozvoj sociálních a občanských kompetencí, kompetencí k udržitelnému rozvoji a posilování inkluze	59
Rodiče dětí do 6 let	56

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MS 2014+

Projekty ze šesti výzev v PO4 byly realizovány formou zjednodušených projektů, které využívaly jednotkové náklady. Menší administrativní náročnost přispěla k tomu, že o projekty z těchto výzev byl vysoký zájem ze strany žadatelů.

2. Plnění cílů financovaných z ESF

Cíle definované operačním programem byly naplněny ve dvou specifických cílech financovaných z EFRR, v SC3.3 byly naplněny částečně. Problematickou byla především kontinuita aktivit bez dalšího projektového financování.

SC3.3 částečně posílil aktivity pro integraci, komunitní služby a prevenci. Byly podpořeny inovativní řešení v oblasti komunitních a sociálních služeb, které ale **ne vždy odpovídaly potřebám klientů**. Udržitelnost podpořených aktivit je u mnoha příjemců složitá.

Aktivitami realizovanými v **SC4.2** se **podařilo zvýšit kvalitu vzdělávání prostřednictvím posílení inkluze v multikulturní společnosti**. Podpořeno bylo vzdělávání pedagogů, metodiky a příručky pro práci s dětmi s OMJ nebo rozvoj infrastruktury ve vzdělávání pro práci s individuálními potřebami žáků.

Skrze projekty vzniku dětských skupin a jejich provoz došlo v **SC4.3** ke **zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti**. Projekty prokazují dobrou udržitelnost a trvalý charakter efektů.

Ve specifických cílech PO4 se podařilo naplnit stanovené cíle v plném rozsahu a započaté aktivity pokračují i po skončení projektů. SC3.3 podpořil sociálně intervenční a aktivizační aktivity na úrovni místních komunit v hlavním městě. Nicméně situace s udržitelností těchto podpořených aktivit je složitá. Po ukončení financování z OP PPR se u některých projektů jen obtížně hledaly prostředky na zajištění běžného provozu komunitních center. Ta nejsou nijak definována v legislativě a neexistuje dotační program, který by provoz komunitních center podporoval. Jejich další fungování tak bylo obvykle zajištěno pouze tam, kde se do podpory zapojila městská část, případně zřizovatel.

3. Plnění finančních a věcných cílů v ESF

3.1. Čerpání alokace fondu

1,31 mld. Kč

Alokace ESF

1,41 mld. Kč

V právních aktech ve schválených
projektech (příspěvek Unie)

0,99 mld. Kč

V ukončených projektech
(příspěvek Unie)

Zpoždění implementace programu způsobilo, že k prvnímu zahájení realizace projektu došlo až v roce 2016. V tomto roce započala realizace v aktivity v PO4, na které bylo alokováno 82,23 mil. Kč, realizace aktivit v SC3.3 byla nastartována až v roce 2017. V následujících letech probíhalo čerpání alokace rychlým tempem, nejvýznamnější objem finančních prostředků (585 ml. Kč) byl vyčerpán mezi lety 2017–2019. Ani pandemie covid-19 významně neovlivnila čerpání alokace ESF v nově zahájených projektech. V tomto období však došlo k významnějšímu prodlužování realizace projektů, předčasnému ukončení jednotek projektů a snížení jejich alokace. Pandemie měla vliv také na zvýšení administrativního zatížení řídicího orgánu, které bylo způsobeno velkým počtem žádostí o změnu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

projektů. Tyto projekty byly založené zejména na osobním setkávání s cílovými skupinami. Po roce 2020 došlo k zahájení pouze několik desítek projektů a celkově byla alokace fondu vyčerpána.

Tabulka 5: Čerpání příspěvku Unie podle skutečného data zahájení fyzické realizace projektů v mil. Kč v SC financovaných z ESF (ukončeno, k 31. 12. 2023)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PO3	0,00	170,14	28,65	103,13	0,00	48,10	0,00
SC3.3	0,00	170,14	28,65	103,13	0,00	48,10	0,00
PO4	82,23	100,25	111,54	72,13	219,93	45,10	4,98
SC4.2	65,97	73,95	81,00	68,51	199,28	31,91	2,90
SC4.3	16,25	26,29	30,54	3,62	20,65	13,19	2,08
Celkem	82,23	270,38	140,19	175,26	219,93	93,20	4,98

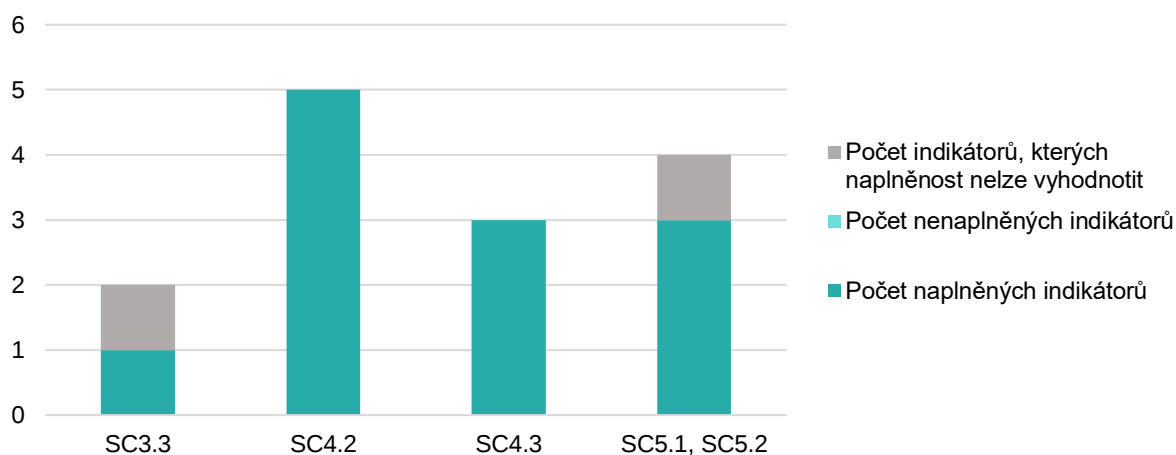
Zdroj: MS2014+

3.2. Do jaké míry byly naplněny věcné cíle fondu

Z hlediska naplnění věcných cílů ESF je možno implementaci programu považovat za úspěšnou. K 31. 12. 2023 se podařilo naplnit všechny stanovené indikátory výstupů. Kromě indikátorů výstupů byly programovým dokumentem stanoveny pro každý SC také indikátory výsledků, které však není možné vyhodnotit z důvodů chybějících dosažených hodnot pro rok 2023.

Z dotazníkového šetření mezi realizátory projektů vyplynulo, že pozitivně byly vnímány především indikátory zaměřené na míru využívání služeb, počty aktivit/návštěvníků a kapacity. Naopak jako problematické bylo hodnoceno nastavení indikátorů u aktivit, kde se těžko identifikují všechny reálné dopady intervence na cílovou skupinu, jako např. služby či poradenství poskytované v rámci rozvoje služeb komunitních center. Příjemci také upozorňovali na komplikace při sběru údajů od zranitelných skupin pro vykazování indikátorů. Tento postup je považován za nevhodný zejména při práci s osobami s psychiatrickým onemocněním, lidmi bez domova, oběťmi trestné činnosti či cizinci, kteří se často zdráhají vyplňovat monitorovací listy obsahující osobní údaje.

Graf 1: Plnění programových indikátorů výstupů v SC financovaných z ESF

Zdroj: MS2014+

4. Efekty realizace projektů podpořených z fondu

4.1. Efekty realizace projektů podpořených z fondu

Níže jsou uvedeny vybrané efekty projektů financovaných z ESF v jednotlivých PO.

Integrace cílové skupiny (PO3)

Efekty měkkých aktivit pomáhají cílovým skupinám v rozvoji kompetencí, ale také v lepší integraci do společnosti. U práce s mládeží byly jako další efekty projektů zmíněny například smysluplné trávení volného času, propojování sociálních a vzdělávacích institucí, či rozvoj měkkých kompetencí pro život (sociální vazby, komunikace, digitální kompetence, kritické myšlení a další). Mezi výstupy projektů patřil také vznik metodik, které mají za efekt cílenější práci s cílovou skupinou a komplexnější uchopení problematiky.

Sociální, kulturní a pohybové aktivity probíhající v nově vzniklých i již existujících komunitních centrech podporují komunitní život seniorů. Ti se díky tomu pravidelně setkávají, navazují sociální kontakty a vedou aktivní život i v důchodovém věku. Podobně jako u dalších typů komunitních center se daří také propojovat cílovou skupinu s místní komunitou. V komunitních centrech probíhají osvětové aktivity, kde získávají senioři informace o sociálních službách nebo poskytovatelích sociálních služeb, na které se mohou senioři v případě potřeby obrátit. Komunitní centra obecně umožnila pomáhat cílovým skupinám v různých oblastech života, včetně hledání práce, řešení dluhové problematiky a finanční situace (včetně zvyšování finanční gramotnosti) a problematiky bydlení. Důležité je také stírání stigma. V neposlední řadě mohou komunitní centra postupně zaměstnávat zástupce cílové skupiny, což vede k větší motivaci zapojení do běžného života společnosti. Dalším efektem komunitních center byla mezioborová a mezigenerační spolupráce (doučování dětí lidmi z oborů, předčítání dětem senioři apod.).

V sociální oblasti respondenti uváděli také to, že jsou z fondů EU financovány také běžné provozy organizací. V důsledku toho je efektem v některých případech také prosté udržení služeb, případně pilotování inovativních aktivit, které jsou ovšem udržitelné pouze při návazném financování z evropských prostředků. V některých případech realizované projekty vedly ke vzniku nové konkrétní organizace (např. komunitních center, či organizací pracujících s dětmi s odlišným mateřským jazykem (dále jen „OMJ“).

Inkluze žáků s OMJ (PO4)

Ve školách byla podpořena výuka českého jazyka jako druhého jazyka, ale i další doprovodné aktivity, které mají za efekt lepší integraci dětí s OMJ. To je v kontextu války na Ukrajině a příchodu velkého počtu žáků důležitým krokem v rámci integrace rodin. Důležitá je také práce se školami v tématu rasismu a xenofobie. Změny jsou podle realizátorů projektů viditelné nejen v rámci podpořených škol, ale především u zapojených rodin a dětí.

Pro podporu integrace žáků s OMJ byl podpořen také vzdělávací kurz pro pedagogy. Akreditovaný kurz má jak teoretickou část, tak i část praktickou, kde si učitelé mohou nabyté znalosti vyzkoušet v praxi a díky mentorovi otestovat jejich dobrou aplikaci. Zároveň byla vytvořena zcela unikátní učebnice pro druhý stupeň základních škol pro děti s OMJ. Učebnice přináší základní slovní zásobu pro předměty druhého stupně. O kurz byl poměrně značný zájem, byl prezentován nejen na stránkách

fakulty, ale i na Facebookové skupině ústavu⁴. Při prezentaci pomohl také Magistrát hlavního města Prahy, který oslovil pražské školy. Během realizace projektu přišlo také mnoho zájemců na základě doporučení kolegů, kteří kurz absolvovali. Kurz byl po ukončení projektu ještě dvakrát realizován z rozpočtu města. Jeho další udržitelnost je zajištěna akreditací.

Dále byla v tomto kontextu vytvořena příručka, která kombinuje jak teoretickou, tak praktickou část práce se žákem. Důraz je však kladen na praktickou část, tak aby každý učitel mohl integrovat žáka, nehledě na předmět a věk žáka. Integrace žáků před vznikem příručky byla řešena spíše nahodile, bez systému či přenositelnosti. Bez OP PPR by se nepodařilo příručku realizovat v takovém rozsahu, jaká byla díky projektu. Velkou výhodou projektu bylo, že se díky němu mohli zaplatit učitelé a tvůrci příručky, kteří by ji jinak museli tvořit ve svém volném čase a bez nároku na odměnu, což by se jistě odrazilo jak v jejím rozsahu, tak také pravděpodobně v její kvalitě. Pozitivním dopadem na žáky s odlišným jazykem je systematictější přístup k těmto žákům a tím také jejich plynulejší a snadnější integrace. Škola plánuje příručku aktualizovat, tak aby mohla reflektovat a pružně reagovat na měnící se podmínky a výzvy, které se objevují.

Sladování rodinného a pracovního života (PO4)

Projekty dětských skupin měly efekt na dřívější návrat pečujících rodičů do zaměstnání a udržení jejich ekonomické aktivity. Rodiče hodnotí služby dětské skupiny velmi kladně, především co se týká obsahové náplně a vybavenosti dětské skupiny. V porovnání se standardním předškolním zařízením rodiče vyzdvihují především pestrou a edukativní náplň denního programu a přístup k rodičům, jelikož jsou pravidelně a v předstihu informováni o plánovaných aktivitách. Pestrost obsahové náplně je mimo jiné pozitivním důsledkem zřízení jedné z dětských skupin v bytovém prostoru.

Projekty na podporu dětských skupin byly hodnoceny jako velmi přínosné a bylo vnímáno zvýšení kapacit předškolních zařízení ze strany cílové skupiny i zástupců městských částí. Potřebnost zařízení péče o děti dokládá také *Analýza dostupnosti zařízení péče o děti v předškolním věku (2022)*, podle které je nejtíživější potřeba právě v hlavním městě a ve Středočeském kraji.

Hlavním efektem těchto projektů je možnost rodičů zapojit se na trhu práce, což přináší finanční i osobní benefity. Na druhou stranu v tomto kontextu je potřeba rozvíjet i další podmínky, především dostupnost flexibilních pracovních míst. Přesah byl viditelný také v podpoře integrace cizinců, kdy došlo k podpoře integrace na trhu práce, a tak i snižování ohrožení sociálního vyloučení cizinců.

⁴ Realizátorem projektu byla Univerzita Karlova, konkrétně Ústav českého jazyka a teorie komunikace na Filosofické fakultě.

4.2. Klíčové faktory úspěšných projektů realizovaných z fondu

Za úspěchem projektů financovaných z ESF stojí především následující faktory.

Spolupráce

Jedním z významných faktorů úspěchu přípravy a realizace projektů je spolupráce organizací v území a spolupráce s městskou částí. Vzhledem k tomu, že u příspěvkových organizací schvaluje rozpočet zřizovatel, je důležité udržovat vztahy s relevantními osobami na městské části. Zároveň městská část může pomáhat s administrací projektů. Ochotu zřizovatele považuje za klíčový faktor úspěchu 42 % respondentů dotazníkového šetření.

Dostatečné financování aktivit

V dotazníkovém šetření 47 % respondentů uvedlo zajištění financování chodu organizace jako klíčový faktor úspěchu projektu. V oblasti sociálních služeb a vzdělávání byla finanční alokace vzhledem k potřebám často hodnocena jako nedostatečná.

Připravenost aktivit a projektů

V oblasti vzdělávání hrála významnou roli zkušenost s administrací EU fondů. Nedostatek zkušeností vytvořil zvýšenou poptávku po službách externích firem (administrace a příprava projektů).

Lidský faktor

Pravděpodobně nejvýznamnějším faktorem úspěchu projektů byl lidský faktor. Mnoho inovativních aktivit ve vzdělávání vzniklo především z iniciativy aktivních a motivovaných učitelů a ředitelů škol. Významnost proaktivity realizátora projektu potvrdilo i dotazníkové šetření – 50 % respondentů považuje proaktivitu realizátora za klíčovou pro úspěšnou realizaci projektu.

Zkušenost s cílovou skupinou

Velmi významný faktor pro úspěšnost projektů v sociální oblasti představuje dlouholetá práce s cílovou skupinou. Podle dotazníkového šetření se dokonce jedná o nejvýznamnější faktor úspěchu – za zásadní ho považuje 70 % respondentů. Zkušenost s cílovou skupinou umožňuje nejen připravit projekty dle reálných potřeb klientů, ale také navázat aktivity na zkušenosti a případně předchozí realizované projekty.

Zajištění ze strany mateřské organizace

V případě mnoha neziskových organizací bylo zásadním faktorem úspěchu to, že jsou aktivity podporovány ze strany velké mateřské instituce. To umožňuje například zajistit finanční a administrativní kapacity v případě problémů s realizací projektů, ale také udržitelnost aktivit po skončení projektu.

5. Udržitelnost efektů projektů podpořených z fondu

5.1. Udržitelnost projektů podpořených z fondu

Projekty financované z ESF neměly stanovenou povinnou dobu udržitelnosti. Obecně však lze říct, že z hlediska kontinuity aktivit jsou problematické především aktivity realizované v sociální oblasti. Tato oblast je závislá na zajištění dalšího financování skrze navazující projekty z fondů EU. Jelikož není zajištěno navazující financování, či zařazení podpořených neziskových organizací do pražské sítě sociálních služeb, potýká se řada organizací s nižší mírou kontinuity a koncepčnosti. Některé kvalitní a osvědčené projekty společně s koncem podpory zanikají a v obdobích mezi programovými obdobími se neziskové organizace potýkají s ohrožením provozu a udržení zaměstnanců. Nejedná se ovšem o specifikum pouze pro hlavní město, naopak se jedná o fenomén celé České republiky v kontextu financování aktivit a provozu organizací z fondů EU.

Také v oblasti vzdělávání vyplývá, že po skončení projektů nemají ředitelé škol prostředky na udržení aktivit. Podle respondentů chybí promyšlené navazující financování, což zdůvodňují mimo jiné nízkou kontinuitou podporovaných aktivit mezi programovými obdobími. Podle některých zástupců škol se mění témata, která jsou podporována a není tak možné udržet často velmi kvalitní projekty. Zároveň podle nich chybí vyčlenění finančních prostředků na navazující aktivity.

5.2. Potenciální efekty v budoucnu

Hodnocení budoucích efektů projektů financovaných z ESF v rámci OP PPR poskytuje cenný pohled na jejich udržitelnost a dlouhodobý přínos.

Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě (PO3)

Vyšší dostupnost sociálních služeb v dlouhodobém horizontu zvyšuje kvalitu života v komunitě. Podpora integrace a vzájemného soužití vede ke snížení sociálních napětí a zlepšení mezilidských vztahů. Aktivní podporou komunitních projektů jsou lidé motivováni k vyšší angažovanosti, což může vést k větší účasti na veřejném životě a rozhodovacích procesech. Nevyhnutelným předpokladem pro tyto změny však je spolupráce mezi různými sektory a podpora aktivit ze strany komunity. Takto můžou mít projekty pozitivní a trvalý dopad na jednotlivce i celou společnost.

Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti (PO4)

Projekty v oblasti vzdělávání mohou mít do budoucna vliv na spolupráci institucí, proměnu vzdělávání a přístupu pedagogů v návaznosti na vzniklé metodiky a příručky. Inovace ve vzdělávání v souladu s potřebami trhu práce vedou k rozvoji kompetencí jako jsou digitální kompetence, budování vztahů, kritické myšlení nebo podnikavost. Tyto kompetence mohou sloužit jako prevence před vznikem sociálně-patologického jednání a vyloučení z trhu práce.

6. Komplementární a synergické vazby mezi ESF a EFRR v rámci OP PPR

Výhodou a změnou v období 2014–2020 oproti předešlému programovému období bylo zahrnutí 2 fondů v rámci OP PPR. Díky tomu mohl řídicí orgán sledovat komplementarity uvnitř samostatně, zároveň to ovšem zvýšilo administrativní zatížení. Výrazně byly komplementarity využívány například u komunitních center, sociálních podniků a ve vzdělávání. Měkké intervence financované z ESF v SC3.3 byly komplementárně doplněny investičními projekty v SC3.1 a SC3.2 financovanými z EFRR a stejným mechanismem byly provázané investiční projekty v PO4 v SC4.1 a neinvestiční projekty v SC4.2 a SC4.3. Synergie mezi výzvami stanovené nebyly. Z rozhovorů se zainteresovanými aktéry však vyplynulo, že komplementarity byly vnímány spíše jako formalistické. Ne vždy bylo možné (z časových, finančních, technických důvodů) provázat projekty.

K 31. 12. 2023 celkem 111 příjemců dokončilo projekty z obou fondů (ESF a EFRR). Dotazníkového šetření se zúčastnilo 15 z nich. Celkově tito příjemci reprezentují 69 projektů. Pouze 9 příjemců identifikovalo rozdíly mezi projekty investičního a neinvestičního charakteru. Někteří příjemci vnímají hlavně vyšší náročnost investičních projektů na administrativní kapacity, čas přípravy a odbornost. Administrativní náročnost investičních projektů se promítá také do přípravy projektových žádostí, kde je potřeba využívat externích firem k popisu technických parametrů projektu a tvorbě projektové dokumentace nezbytné pro realizaci investičních akcí. Dvojice příjemců má opačnou zkušenost – v průběhu realizace byly administrativně náročnější měkké projekty (evidence realizace, administrativa spojená se spoluprací s partnery). Jako významný rozdíl vnímají příjemci především odlišný způsob financování projektů (ex-post vs. ex-ante). Ex-post financování, typické pro investiční projekty, je pro některé typy organizací (především neziskové organizace, ale i některé příspěvkové organizace) významnou překážkou realizace projektů. Tyto organizace jen obtížně shání finanční prostředky na předfinancování projektových aktivit.

Celkem 9 z 15 příjemců je přesvědčeno o synergických efektech projektů. Jako příklad uvádějí vybavení učeben, ve kterých následně probíhá podpora žáků se speciálními potřebami. V těchto učebnách taktéž pedagogové mohou uplatnit nové znalosti získané za podpory OP PPR. Podobné komplementarity identifikoval příjemce i v případě vybudování a následného provozu komunitního centra.

Seznam zkratek

Zkratka	Pojem
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EY	Ernst & Young, s.r.o.
HMP	Hlavní město Praha
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
OP	Operační program
PO	Prioritní osa
PPR	Praha – pól růstu ČR
SC	Specifický cíl
TC	Tematický cíl

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Přehled specifických cílů OP PPR	2
Tabulka 2: Přehled realizovaných projektů a čerpání financí z ESF (ukončeno, k 31.12.2023)	2
Tabulka 3: Počty projektů a finanční čerpání v projektech financovaných z ESF (ukončeno, k 31. 12. 2023)	3
Tabulka 4: Nejvíce podpořené cílové skupiny intervencemi ESF	3
Tabulka 5: Čerpání příspěvku Unie podle skutečného data zahájení fyzické realizace projektů v mil. Kč v SC financovaných z ESF (ukončeno, k 31. 12. 2023).....	5
Graf 1: Plnění programových indikátorů výstupů v SC financovaných z ESF.....	5

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

EY je předním celosvětovým poskytovatelem odborných poradenských služeb v oblasti auditu, daní, transakčního a podnikového poradenství. Znalost problematiky a kvalita služeb, které poskytujeme, přispívají k posilování důvěry v kapitálové trhy i v ekonomiky celého světa. Výjimečný lidský a odborný potenciál nám umožňuje hrát významnou roli při vytváření lepšího prostředí pro naše zaměstnance, klienty i pro širší společnost.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právníkou osobou. Ernst & Young Global Limited, britská společnost s ručením omezeným garancí, služby klientům neposkytuje. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a popis práv, která mají fyzické osoby podle právních předpisů o ochraně osobních údajů, jsou k dispozici na adrese ey.com/privacy. Pro podrobnější informace o naší organizaci navštivte prosím naše webové stránky ey.com.

© 2024 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o.

EY Law advokátní kancelář, s.r.o.

Všechna práva vyhrazena.

ey.com